

Nyhetsbladet
Frihetsjournalen
nr 12, hösten 2008

Utges som komplement till bloggen "I hjärtat rebell"
Utkommer med ett nummer per månad.

Prenumeration:
500 kr till juni 2009.

Bankgiro: 5210-6929

Utgivare är
Erixon Kommunikation AB

Så här en vecka före valdagen:

Sarah Palin är ett framtidsnamn hur det än går i presidentvalet

De mest lästa inläggen i min blogg under hösten är utan tvekan de som handlat om Sarah Palin. Också tidningarnas webbredaktioner meddelar att sidor som handlar om henne får hög trafik.

Och ändå är intresset i Sverige, av naturliga skäl, långtifrån så intensivt som det är i hennes hemland.

Sedan John McCain utsåg henne till sin nummer två, har hon levt i en orkan av uppmärksamhet—starkt kritiserad, för att inte säga hatad i medierna, och älskad bland de väljare hon möter under valrörelsen.

Till tecknen på Palins inflytande utanför de rent politiska arenorna är att hennes frisyr har blivit högsta mode.

Palin—Motkraften

I dessa tider då alla söker sig till mitten (se förra numret av Frihetsjournalen) är det utan tvekan fräscht med en kvinna som vågar stå upp för att hon har starka ideologiska uppfattningar och värderingar.

Hon är därmed djupt polariserande. Hon provocerar den vanliga politiska korrektheten på ett sätt som är unikt.

Vänsterfeminister som **Tiina Rosenberg** har till exempel kommit till den för feminister intressanta slutsatsen:

"Det räcker nämligen inte att vara kvinna."

Det krävdes en kraftfull kristen och konservativ kvinna för att vänstern skulle inse att deras grundpremiss är falsk.

Det är därför jag gillar provokation i samhällsdebatt. Värderingar ställs på sin spets, och

människor måste gå till botten med sina ofta ogenomtänkta resonemang.

Och Sara Palin är den ultimata provokatören i vår tid.

Hon är inte bara en kvinna, hon lever som hon lär.

Aborterade inte handikappat barn

Inget retar abortförespråkarna så mycket som en kvinna som inte ens aborterar ett barn med Downs syndrom. Palin visar i konkret handling att det finns alternativ till abort. Och hon visar på en varm humanistisk hållning genom att inte avsluta ett liv som just ska börja.

Hon står upp för sina åsikter och hymlar inte med dem.

Palin förstår satir

De kommentarer jag hört från amerikanska röster som träffat Sarah Palin personligen och intervjuat henne, säger att hon är imponerande. ▶

► Exempelvis sa producenten för satirprogrammet *Saturday Night Live* att han sällan sett någon politiker så väl hantera den press som medverkan i detta sammanhang innebär. Palin förstod rollfördelningen och kunde ta kritiken på rätt sätt.

Inte heller seriösa journalister kan förneka att hon ger ett starkt intryck.

Trots den turbulens som hennes nominering skapade, och trots de omänskliga krav som ställdes på vad hon skulle kunna—krav som inte riktats mot Barack Obama—har hon i de flesta fall gjort succé. Både i tal och i debatter.

Frågetecken har skapats efter vissa TV-intervjuer—varav alla har haft det gemensamt att TV-bolagen kunnat klippa ihop dem som de velat. I oredigerade direktsändningar har hon klarat sig mycket bättre.

Jag har hört Palin förklara sina mindre lyckade insatser i några tidiga intervjuer med att hon blev irriterad på utfrågarens attityd innan inspelning av intervjuerna startade. I den dåliga stämning som skapades, kom hon ur balans. Men hon säger att hon nu lärt sig hur det går till, och inte tänker låta sig störas i fortsättningen.

Jämfört med Joe Biden har Palin gjort betydligt mindre misstag och inga blunders. Detta trots att hon kastades rakt in i elitserien, medan Joe Biden funnits där sedan 1972.

Det visar vilken på Palins kompetens, nerver och mod.

Hur det än går i valet nästa vecka har en ny konservativ stjärna tänts i amerikansk politik.

Vi kommer att få höra mycket mer om Sarah Palin i framtiden. ●

En uppmärksam debatt:

Alliansens satsning på internet

När jag på debattsiten Newsmill skrev en kritisk artikel om Alliansens satsning på internet inför förra valet blev en del förvånade.

Det var efter en bloggträff med de fyra borgerliga partisekreterarna som jag uttryckte mitt tvivel om att de kommer att lyckas.

Ambitionen är helt rätt, men jag valde att vara starkt ifrågasättande eftersom jag inte tror partisekreterarna förstår hur svårt det är att skapa dialog på nätet.

De var väldigt luddiga i sitt tal om att ”lyssna” och vara ”sökande”. Sådant svammel har jag hört till leda inom partier i mer än 20 år. Att ha en ambition räcker inte. Man måste visa att man menar allvar.

Jag sa till dem på träffen att risken är stor att envägskommunikation uppifrån och ner förbyts i en envägskommunikation nerifrån och upp.

Alltså, att makten inte kommer att svara på de impulser som kommer via nätet.

Varför? Därför att man kommer att finna budskapen som framförs irriterande och därför att man inte vill avslöja sig själv genom att argumentera emot.

Dialog betyder att man avslöjar väldigt mycket om sig själv. Det brukar inte makthavare vilja göra. De vill förkunna, eller ”lyssna”, utan att bli inordagna i långa diskussioner.

Att bryta denna mentala spärr och öppna sig för motargument kräver ett enormt mod och en självtillit utan motstycke. Har regeringens statsråd och andra ur partiledningarna det?

Avsikten med mitt inlägg var att sporra Alliansens arkitekter till att verkligen satsa och våga lyckas. Även om uppgiften är svår. ●

Trafiken till bloggen

September månad blev den bästa hittills i år, med 113.853 unika besök och dubbelt så många hits.

Det var kommentarer om valet av Sarah Palin som tydligast drog upp antalet besök. Också inlägg kring vänsterterrorism gav extra

trafik i samband med ny film om Baader-Meinhof och SSU:s glädje över matgiftning i personalmatsalen i Näringslivets hus.

I förra numret fanns ett diagram över trafikens utveckling sedan 2004. Tendensen håller i sig: fortsatt ökning av besök i bloggen. ●

Halvtid för regeringen:

Allians med två ansikten – och tre vägval

Den norska liberala tidskriften Minerva har bett mig blicka framåt och resonera om vad regeringen behöver göra för att bli omvald 2010.

Redan innan artikeln publicerats där, sker det här (och på svenska).

Aldrig har en svensk regering blivit bedömd ur så olika perspektiv som den nuvarande. Det brukar tillhöra politikens vardag att en regering döms ut av oppositionen och hyllas av de egna.

Men Fredrik Reinfeldts regering får också hård kritik av sina kärnväljare, samtidigt som vissa mätningar visar att regeringen även utanför sitt väljarunderlag har förtroende när det gäller att sköta statsfinanserna.

Också opinionsmätningarna ger motstridiga signaler. När det gäller väljarnas stöd till partier leder oppositionen klart. Men statsministern har större förtroende bland svenskarna än oppositionsledaren Mona Sahlin.

Bakgrunden till den splittade bilden är att de borgerliga partierna inför segervalet 2006 på väsentliga punkter förändrade sin strategi och därmed ritade om det politiska landskapet. Särskilt ”nya moderaterna” tonade ned sin mer radikala liberalism och fokuserade på att knyta an till det goda i svensk politisk tradition, att skapa arbetstillfällen på en arbetsmarknad som kännetecknas av samarbete och samförstånd mellan fackföreningar och arbetsgivare.

Denna modesta ambition – arbete är bättre än bidrag – upplevdes paradoxalt nog som både djärv och förnyande i Sverige 2006. Skälet var att socialdemokratin hade övergivit arbetslinjen och var fokuserad på att ge bidrag åt dem som inte längre fick plats på arbetsmarknaden. Mer än en miljon vuxna i Sverige stod utanför arbetsmarknaden. Den borgerliga Alliansen kallade detta för utanförskap och tog på sig uppgiften att minska det.

Så vann man valet.

Problem uppstod dock när man i regeringsställning började genomföra sin politik. Trots att man gjorde det man sagt före valet, hade många uppfattat den ton och image som Fredrik Reinfeldt skapade i valrörelsen, som att inga större förändringar skulle ske. Folk trodde att de nya jobben skulle komma automatiskt, utan att något egentligen skulle behöva förändras.

I valrörelsen framkallade Alliansen inget förändringstryck. Man mobiliserade helt enkelt inte väljarna mentalt inför de beslut som skulle komma, med sänkt ersättning vid arbetslöshet tillsammans med sänkt skatt på arbete för låg- och medelinkomsttagarna.

Många väljare uppfattade Fredrik Reinfeldt som det trygga alternativet i valrörelsen 2006, men hade inte riktigt uppfattat att trygghet kräver förändring. Därför blev en del väljare, som bytt från socialdemokratin till moderaterna, snart besvikna på regeringen. Något som syns i opinionsmätningarna, där vänsteroppositionen

Samma strategi, nytt fokus?

nen har ett övertag på mer än 10 procentenheter.

Förväntningarnas nyckfulla spel

Jag uppfattar att det i svensk samhällsdebatt råder förvirring om vilken politik det är som Fredrik Reinfeldt faktiskt har tillämpat de första två åren i regeringsställning.

I sak kan jag hålla med debattörer som kritiserar regeringen Reinfeldt för att den genomfört förändringar som, med Mattias Svenssons ord i tidskriften Nyliberalen, är ”löjligt små” och för att man sagt sig vilja slå av på reformtakten de två kommande åren fram till nästa val.

Svensson menar att regeringens politik bottnar i en ”statskramande ideologi” där man mer tror på staten än på människorna. Och att Sverige har en i huvudsak ”antiliberal regering” som fullföljer socialdemokratisk politik.

Men från andra hållet, från de unga socialdemokraterna i tidskriften Tvärdrag, är analysen den motsatta. Man anklagar statsminister Reinfeldt: ”Du försvagar facket och förskjuter makten på arbetsmarknaden

► till kapitalet . . . Du urholkar socialförsäkringarna och gör det rationellt att skaffa egna försäkringar . . . Du säljer ut bolagen och privatiserar omsorgen . . . Du sänker skatterna och utarmar våra gemensamma möjligheter.”

Alltså: regeringen kritiserar för att göra alltför lite och samtidigt för att göra alldeles för mycket. Snacka om imageproblem!

För egen del anser jag att regeringen inte varit tillräckligt tydlig. Det nya och historiska samarbetet mellan de fyra borgerliga partierna i Alliansen har inte blivit en helhet, utan består av ett antal lösa delar. I dessa delar finns en detaljerad politik utstakad i form av skriftliga uppgörelser mellan de fyra partierna. Men runt dessa avgränsade politikområden finns ett stort tomrum. Det tror jag förklarar varför människor kommer till så olika uppfattning om vad Alliansen egentligen vill och vad den står för.

Under valrörelsen 2006 var detta bara till fördel. I avsaknad av besked kunde var och en fylla tomrummet med sina personliga förväntningar och önskningar. Men i regeringsställning blir förväntningarna synade, och då kom många väljare att känna sig besvikna på att regeringen inte gör det man själv hoppats på. Det är helt enkelt omöjligt att infria de mer eller mindre fantasifyllda förväntningarna.

När Fredrik Reinfeldt gav intryck av att han skulle föra traditionell socialdemokratisk politik – vilket han också menade, fast då av den äldre upplagan där man ställde krav på människor – trodde vissa socialdemokratiska väljare att han skulle föra samma sorts politik som Göran Perssons regering,

fast bättre. När de sedan såg att Reinfeldt rullade tillbaka bidragspolitiken till förmån för arbetslinjen och ställde krav på bidragstagarna, upplevde man att det var onödigt dramatiska förändringar.

Samtidigt var förväntningarna hos borgerliga kärnväljare att mer skulle ske. Resultatet är att det mot regeringen finns missnöje som både bottnar i att man gjort för mycket och för lite. Sådan är de höga förväntningarnas förbannelse. Risken är att man tappar förtroende från både höger och vänster.

Alliansen behöver sätta ner foten inför valet 2010. Man kan bara återskapa förtroende genom att bli tydlig om vilka ambitioner man har för framtiden.

Radikalisering eller utslätning?

Det här är inget enkelt dilemma för Alliansen att nu utvärdera. Vilket blir det strategiska vägvalet? En fortsatt lågmäld förändringsagenda i syfte att trygga välfärden, en ännu mer försiktig linje där man lovar att inte göra några fler förändringar, eller en tydlig liberal reformagenda för avreglering och förnyelse för att rusta Sverige inför en hårdnande global konkurrens.

När jag nyligen träffade partisekreterarna för de fyra partierna i Alliansen fick jag intrycket av att man tänker slå av på förändringstakten snarare än att utmana med radikal politik. Alliansen ser det som en stor framgång att man erövrat mittfältet i svensk politik, och pressat ut socialdemokraterna på vänsterkanten, tillsammans

med vänsterpartiet och miljöpartiet. Man tänker inte riskera att förlora denna mittenposition och då blir det logiskt att hellre välja utslätning än radikaliserings.

För att slippa ta ställning väljer Alliansen att nu fokusera på organisatoriska frågor. Partisekreterarna talade sig varma för att partierna nu ska

”lyssna” på väljarna, man ska vara ”sökande” och stimulera till ”öppen dialog” med väljarna.

Alltså: sitta still i båten. Regeringspartierna tänker inte fortsätta reformarbetet av välfärdssystemen. I vilket fall inte på ett sätt som kan upplevas som kontroversiellt.

Motsatsen till denna slätstrukna linje är att förespråka en mer ideologisk och radikal politik. Om jag fick välja, utan att bekymra mig om valresultat, skulle valet vara lätt: en stark förnyelse i form av avreglering, liberalisering och skattesänkning är vad Sverige skulle må bäst av. Finns något mer angeläget än att ta strid för frihetens idéer?

Men samtidigt: politik är mer än ideologi, filosofi och värderingar. Politik är också ledarskap, att få med sig så många människor som möjligt på den färdriktning man stakar ut. Och den regering som vill vinna en majoritet av väljarna måste formulera sig och driva en politik som inte skrämmer bort folk. Som demokrat har jag stor respekt för folkviljan. För framgångsrika politiker gäller det att fånga denna vilja och uttolka den på ett sätt som gör att man får mandat att förnya staten utan att tappa förtroendet hos väljarna.

► Om Alliansen skulle inta en radikal profil och förlora nästa val är inte mycket vunnet, om främsta målet är att verkligen påverka samhällsutvecklingen.

Men kan Alliansen vinna på att inta en utslätad och intetsägande position? Om den ekonomiska konjunkturen fortsatt att vara god hade Fredrik Reinfeldt kanske kunnat vinna valet enbart på att demonstrera större regeringsduglighet och bättre handlag med statsfinanserna än socialdemokratin. Men finanskrisen och konjunkturavmattningen kommer att leda till högre arbetslöshet, om man inte förändrar villkoren på arbetsmarknaden. Risken är stor att sysselsättningen kan minska så mycket att Alliansen inför valet 2010 kan anklagas för att inte skapat de nya jobb man lovat. Om regeringspolitiken inte ger arbete, undergrävs Alliansens trovärdighet.

En tredje strategisk väg

Att skapa fler arbete var det överlägset viktigaste vallöftet 2006. Här måste Alliansen leverera om man ska kunna vinna tillbaka väljarna. Och det finns konkreta och vetenskapligt väldokumenterade åtgärder att vidta för att öka sysselsättningen: avreglering av arbetsmarknaden.

Den globala konjunkturavmattningen gör helt enkelt Reinfeldts försiktiga strategin farlig. Om regeringen sitter med armarna i kors och vägrar reformera arbetsmarknaden stiger arbetslösheten och minskar möjligheterna till återval.

Även om liberala reformer på arbetsrättens område upplevs som radikala, ja, revolutionära, i Sverige kan de vara räddningen för regeringen. En sådan radikaliserings skulle för det

första ingjuta nytt hopp hos företagen, stärka deras konkurrenskraft och därmed rädda regeringens löfte om fler i arbete. För det andra skulle borgerliga väljargrupper bli på bättre humör. Regeringen tar strid i en viktig ideologisk fråga. För det tredje borde Alliansens strateger nu ha lärt sig att oppositionen anklagar regeringen för ”högerpolitik” vare sig man bedriver sådan eller inte. Man kan möta de anklagelserna med offensiva åtgärder som ger resultat, eller defensivt förneka

att man driver någon annan politik än socialdemokraterna.

I valrörelsen 2006 tog Alliansen strid med socialdemokratin på noga utvalda områden, istället för att som i tidigare val utmana dem på alla fronter samtidigt. Det visade sig vara klokt. Detsamma kan ske 2010, men eftersom det då råder en annan och sämre konjunktur, kan man byta ut de politikområden där man tar strid och där man ligger lågt. År 2010 kan Alliansen avstå från att lova nedskärningar i bidragssystemen, för att istället förespråka förnyelse i arbetsrätten.

Man kan desarmera radikalismen i sina förslag genom att föreslå liberaliseringar ”på kan-

terna”. Då angriper man utanförskapet där det är som störst, och samtidigt blir det en mindre andel väljare som påverkas.

Redan i förra valrörelsen föreslog centerpartiet att ungdomar upp till 26 år skulle undantas från arbetsrättslagstiftningen. Detta för att sänka trösklarna för unga att komma in på arbetsmarknaden. Om företag kan avskeda unga lättare, kan man också lättare anställa.

En annan grupp som drabbas av de rigida trygghetsrättigheterna i svensk arbetsrätt är småföretag. Om ett företag med tre anställda, utökar personalstyrkan med en person som visar sig inte passa in, kan det leda till ekonomisk katastrof för företaget. Därför låter småföretag bli att anställa. Alliansen borde befria företag upp till 10 anställa från arbetsrättens krav. Det skulle stimulera småföretag att växa, eftersom det kan ske med mindre risk.

En tredje liberalisering av arbetsmarknaden vore att inrätta ekonomiska frizoner i storstädernas betongförorter där andelen invandrare är hög, liksom andelen arbetslösa. Företag som etablerar sig här borde också befrias från arbetsrätten. Detta för att också här underlätta vägen in i arbetslivet.

Gemensamt för dessa åtgärder är att de inte ”drabbar” huvuddelen av väljarkåren. Åtgärderna sker på marginalen och nackdelen med försämrat anställningsskyddet vägs mer än väl upp av att människor som inte haft arbete kan få ett.

De här åtgärderna rubbar inte den fundamentala strukturen i ”den svenska modellen”. Men för att uppnå politikens högsta och viktigaste målsättning, fler i arbete, får man i vissa avgränsade snitt liberalisera systemet för att skapa nödvändig flexibilitet och ►

- sänkta trösklar in i arbetsmarknaden.

För att ytterligare tona ner det radikala i Alliansens samlade politik kan man lova att inte skära mer i bidragssystemen och inte dra ner på offentlig service. Dessa åtgärder kan behövas under lågkonjunktur.

På detta sätt skulle Alliansen behålla fokus på det övergripande målet, minskat utanförskap och fler i arbete, utan att framstå som alltför radikal.

Jag tror Alliansens uthållighet i budskapet om arbetslinjen, även om de konkreta åtgärderna skiftar, kan förstärka väljarnas uppfattning om regeringsduglighet. Oppositionen kommer att tala om social nedrustning och högerpolitik, men det kommer man att göra i vilket fall. Skillnaden är att om Alliansen inte gör något åt arbetsrätten kan oppositionen också anklaga

regeringen för att inte nå målet om fler i arbete.

Valkampanj varje dag

Till sist vill jag ta upp en aspekt där vänstern verkar vara bäst i alla länder: insikten om att i modern politik tar valkampanjerna aldrig slut. Kampen handlar om vem som sätter verklighetsbilden hos väljarna. I Sverige är de borgerliga fortfarande mycket sämre på att formulera och i målade ordalag berätta om hur verkligheten ser ut, än socialdemokraterna.

Ta skattetrycket som exempel. Socialdemokraterna har lyckats forma en verklighetsbild som gör att alla i Sverige utgår ifrån att borgerliga regeringar är dåliga på att regera. Ja, så framgångsrika har varit att även borgerliga debattörer med självklarhet tror att

borgerliga regeringar misslyckats att sänka skattetrycket.

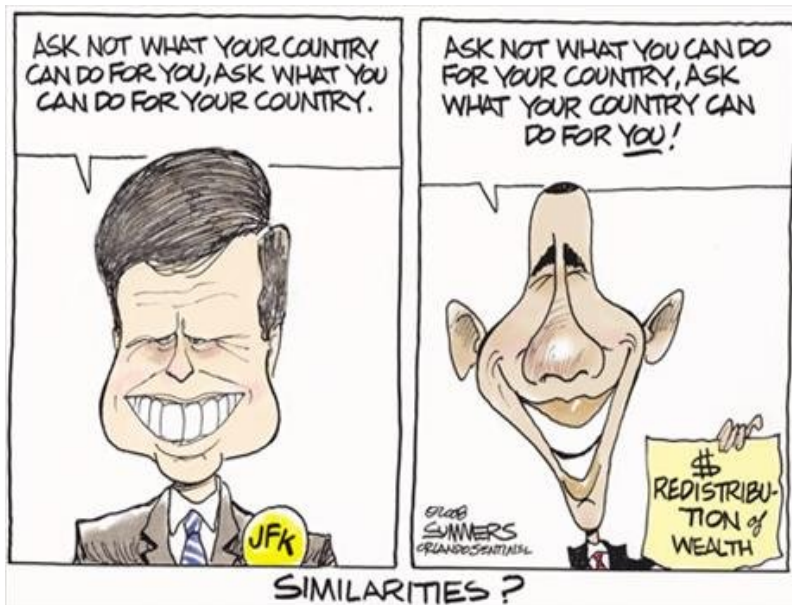
Men så är det inte. Statsminister Färdin sänkte skattetrycket från 52,9 procent av BNP år 1977 till 50,9 procent år 1983 (-2,0). Statsminister Bildt sänkte skattetrycket från 52,7 år 1991 till 48,5 år 1994 (-4,2). Statsminister Reinfeldt har första året (från 2006 till 2007) sänkt skattetrycket från 48,9 till 48,2 procent av BNP. Därmed är Sverige inte längre landet med världens högsta skattetryck – det har nu Danmark.

När borgerliga debattörer klagar på att borgerliga regeringar inte lyckats sänka skattetrycket, är det för mig inte i första hand ett bevis på politiskt misslyckande, utan på ett kommunikativt misslyckande. Ingen regering kan nå framgång om allmänheten inte känner till vad regeringen trots allt lyckats

"När de politiska partierna i Sverige enats över blockgränserna i stora ekonomiska frågor har ofta de värsta misstagen begåtts"

Björn Elmbrant
i tidskriften Tiden (s)

Elmbrant och jag tänker nog inte på samma exempel men jag håller ju med honom om att vi behöver två regeringsalternativ i landet.

Satirtecknare Dana Summers undersöker de påstådda likheterna mellan John F Kennedy och Barack Obama.